

- netop indførtes ved samme lovændring i 1945, endda i den umiddelbart foregående paragraf).
- 6) Desuden har ministeriet anført, at der ved valglovsændringen i 1945 ifølge bemærkningerne ikke tilsigtedes nogen realitetsændring af principperne ved kandidatudvælgelsen. Dette har man taget til indtægt for overføringen af »Andre partistemmer« til listens nr. 1. Senere har ministeriet på foranledning af vore spørgsmål imidlertid erkendt, at man ikke ved, i hvilket omfang der før 1945 blev overført stemmer til listens nr. 1, men kun ved, at en sådan eventuel overføring aldrig har fået konsekvenser for mandattildelingen!
- 7) Efter at VS havde undersøgt de af indenrigsministeren nævnte fortilfælde i 1973, 1975 og 1977, bekræftede ministeriet, at de ikke havde praktiske konsekvenser hverken for mandattildelingen eller for stedfortræderrækkefølgen.
- 8) Ministeriet fremhævede nu, at folketinget aldrig havde underkendt den i 1973, 1975 og 1977 anvendte metode.
- 9) Efter at VS havde undersøgt omstændighederne, bekræftede ministeriet, at den i 1973, 1975 og 1977 anvendte fremgangsmåde aldrig havde været forelagt for endsige godkendt af folketinget eller for den sags skyld for udvalget til valgs prøvelse!
(På den baggrund kan det vist kun betegnes som vildledende, når ministeriet forinden så stærkt fremhævede, at folketinget ikke havde underkendt eller tilsidesat metoden. Den har ikke været kendt, hverken af folketinget eller af offentligheden, og kan selvfølgelig dermed heller ikke tillægges nogen præcedensskabende betydning).
- 10) Derefter kom det for dagen, at der fandtes *endnu* et fortilfælde, som folketinget *ikke* blev orienteret om forud for afstemningen den 22. december 1981. Ved valget i 1945 var der et tilfælde med »Andre partistemmer« i forbindelse med partiliste. Da var valgloven kun 2 måneder gammel, og stemmeoverføringen skete i nøje overensstemmelse med lovens *bogstav*, altså på den måde, som ministeriet ved 1981-valget benyttede i første omgang, og som førte til valg af Bjarne Jensen.
- 11) Som svar på vores spørgsmål er det siden blevet oplyst, at ministeriet, da det i 1973 indførte en *ny* metode, *ikke* orienterede folketinget eller udvalget herom.
- 12) Endelig viser det sig, da vi midt i april får fremlagt fotokopier af de originale beregnings-skemaer fra 1973, 1975 og 1977, at der *ikke* er benyttet samme fremgangsmåde som i 1981, men en fremgangsmåde, som – hvis den var blevet fastholdt – ville medføre, at Bjarne Jensen var valgt!
- 13) Da *alle* de hidtidige begrundelser således én for én er faldet til jorden, hævder udvalgsformanden pludselig, at ligegyldigt hvad der er sket, så *kan* beslutningen ikke gøres om.
- 14) På spørgsmålet om, hvorfor det så af folketingets forretningsorden fremgår, at udvalget til valgs prøvelse bl.a. skal behandle »klager over allerede godkendte valg«, blev der svaret, at der hermed var tænkt på klager over valgbarhed o.lign.
- 15) Da vi påpegede, at klager vedrørende valgbarhed var nævnt separat, og at »klager over allerede godkendte valg« derfor måtte opfattes bredere og bl.a. omfatte en sag som denne, blev der svaret (dog ikke af udvalgsformanden), at det måtte være en lapsus i forretningsordenen! (OBS: Der skal være både forglemmelse i valgloven og lapsus i forretningsordenen for at få tingene til at stemme på den måde).
- 16) På spørgsmålet om, hvorfor man over for tinget havde lovet at tage sagen op i dette udvalg, og hvorfor præsidiet med henvisning til den citerede passus i forretningsordenen havde henvist VS' klage til dette udvalg, hvis sagen ikke skulle kunne rejses for folketinget: intet svar.
- 17) Da vi efterlyste en lovmæssig begrundelse for, at folketinget ikke skulle kunne ændre beslutningen, henviste formanden til et notat, han havde ladet udarbejde, og hvori professor Poul Andersen skulle være taget til indtægt for et sådant synspunkt.
- 18) Da vi forlangte notatet omdelt til udvalgets medlemmer, viste det sig, at Poul Andersen-citaterne alene omhandler spørgsmål om kandidaters *valgbarhed* samt klager over valgets *afholdelse*, og altså *ikke* en sag som den foreliggende om *opgørelsesmåden*. (Det har da også vist sig, at indenrigsministeriet mener, at folketinget *kan* tage afgørelsen op igen og ændre den).

Grundlaget for folketingets beslutning

Betænkningen fra det midlertidige udvalg og det notat, der heri henvistes til, indeholdt intet, som kunne begrunde, hvorfor ministeriet ændrede sin oprindelige udvælgelse, der nøje fulgte lovens bogstav, og i stedet foretog nye beregninger på